

## Uitgelezen

# Meer politiek graag

Jack van Dijk

Recensie: *Een rehabilitatie van de politiek 1. De modernisering en haar politieke gevolgen: Weber, Mannheim en Schumpeter*, Hans Blokland, Boom/Amsterdam, 2001 328 p.

Een rehabilitatie van de politiek 1, is het eerste deel in de trilogie van een omvattend onderzoek van de politiek filosoof Hans Blokland naar de wortels van het moderne politieke denken. In deel 1, dat hier ter bespreking voorligt, kijkt de auteur naar de modernisering en de politieke gevolgen daarvan. In dit deel worden de grote thema's in het denken over politiek, democratie, beleid en wetenschap uiteengezet en dit aan de hand van een kritische analyse van het denken van Weber, Mannheim en Schumpeter. Voor Blokland is een essentiële dimensie van politieke vrijheid van de burger, de mogelijkheid om gezamenlijk richting en betekenis te verlenen aan het samenleven. Het is juist deze dimensie die nu, volgens Blokland, sterk afneemt en volgens hem heeft dit vooral te maken met 'de modernisering'. Blokland opteert voor Weber, Mannheim en Schumpeter, net omdat zij zich sterk hebben bezig gehouden met de modernisering van de westerse samenleving en politiek. Gedrieën leveren zij een expliciete en coherente formulering van een door de moderniteit doordrenkt denken over de politiek en democratie.

"Mensen lijken te zijn overgeleverd aan anonieme structuren en processen waarop zij nauwelijks greep hebben,... Hiermee samenhangend blijkt het huidige politieke systeem onmachtig om een aantal belangrijke hedendaagse problemen op te lossen. De aantasting van het milieu, de barbaarse productie van onbetrouwbaar voedsel in de bio-industrie, de verloedering van de openbare ruimte, de sociale uitsluiting van grote groepen burgers, de voortdurende uitbreiding van de economische sfeer en de hiermee verbonden erosie van niet op de markt verhandelbare goederen..... Bijgevolg lijken desinteresse in, en cynisme over de politiek, plausibele keuzen". (blz. 20)

Blokland poneert dat dit wel bijna moest gebeuren gezien de uitgangspunten waarop het westerse politiek systeem gebaseerd is.

Volgens Blokland is de modernisering, met daarbinnen kernprocessen zoals, individualisering, differentiëring en rationalisering hiervoor grotendeels verantwoordelijk.